

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра транспортних засобів та інженерного забезпечення охорони державного кордону факультету забезпечення оперативно-службової діяльності

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІТ 12.02 «АВТОТЕХНІЧНА ЕКСПЕРТИЗА (ДОСЛІДЖЕННЯ ОБСТАВИН ДТП)»

(вибіркова освітня компонента/для набору 2021 року)

ОПП «Організація діяльності інженерно-технічних підрозділів ДПСУ»

Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність:	252 Безпека державного кордону
Кваліфікація:	бакалавр безпеки державного кордону
Професійна кваліфікація:	офіцер тактичного рівня Державної прикордонної служби України
Спеціалізація:	організація діяльності інженерно-технічних підрозділів ДПСУ
Форма здобуття освіти:	денна

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Автотехнічна експертиза (дослідження обставин ДТП)», є вибірковою дисципліною для вивчення ОПП «Організація діяльності інженерно-технічних підрозділів Державної прикордонної служби України» Вивчається протягом 8-го семестру на кафедрі Транспортних засобів та інженерного забезпечення охорони державного кордону.

Мета вивчення навчальної дисципліни, є вивчення курсантами основних положень із організації і здійснення автотехнічної експертизи дорожньо-транспортних пригод (ДТП), необхідних при здійсненні як судової експертизи, так і службового розслідування ДТП.

Завдання навчальної дисципліни - навчальний матеріал дисципліни надає курсантам системні знання, які дозволяють організувати і здійснювати експертизу ДТП із застосуванням методик експертних досліджень наїзду автомобілів на пішоходів, маневру автомобілів, зіткнення автомобілів та технічного стану автомобілів та підготовка випускника з базовою вищою освітою.

ВИКЛАДАЧІ:

Старший викладач кафедри Транспортних засобів та інженерного забезпечення охорони державного кордону Артем КОРЄХОВ, e-mail: frei2007@ukr.net.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

«Інженерне забезпечення охорони кордону», «Основи гідравліки та гідроприводи машин ДПСУ», «Основи конструкції машин ДПСУ», «Електронне та електричне обладнання машин ДПСУ», «Технологія автоконструкційних матеріалів та матеріалознавство». «Основи діагностики та технічного обслуговування машин ДПСУ», «Організація ремонту озброєння та техніки в ООДК», «Технічна експлуатація машин ДПСУ».

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Навчальний клас (120/13), комплект презентаційних матеріалів, комплект роздавальних матеріалів, комплект плакатів, елементи гідравлічного обладнання автомобілів, мультимедійний проектор, виставка літератури, PowerPoint-презентація.

Програмне забезпечення: Microsoft Excel.

ТРИВАЛІСТЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ

Курс	Семестр	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин															Форми підсумкового контролю							
			Загальна	Усього аудиторних занять	аудиторна робота										індивідуальна робота					Самостійна робота	екзамен	Диференційований залік	Залік		
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	модульний контроль	підсумковий контроль	усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання					курсова робота	контрольна робота
4	8	4	120	40	18		18							4	30	20	10					50		+	
Усього за дисципліну			4	120	40	18		18						4	30	20	10					50		+	

Основні методи навчання: МН1.1; МН1.2; МН1.3; МН1.5; МН2.2; МН2.3, МН3.2. МН3.3.

Основні методи контролю навчальних досягнень: МК1.1; МК1.2; МК1.3; МК2.4; МК2.6; МК2.7; МК2.8; МК3.2; МК3.3; МК4.1; МК4.2; МК4.3;

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Оцінювання
Загальні компетентності		
ЗК-2	Здатність приймати обґрунтовані рішення.	МК1.1; МК2.1; МК4.3
ЗК-3	Здатність до адаптації та дії у новій ситуації.	МК1.1; МК2.4; МК4.3
ЗК-4	Здатність планувати та управляти часом	МК1.1; МК2.1; МК4.1
ЗК-5	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	МК1.1; МК2.1; МК3.2; МК4.3.
ЗК-6	Здатність працювати в команді.	МК1.1; МК2.4; МК3.2; МК4.1.
ЗК-7	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	МК1.1; МК2.4; МК4.3
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
СК-6	Здатність збирати, обробляти, оцінювати й аналізувати інформацію з різних джерел, використовувати методи обробки інформації, профілювання ризиків, кримінального аналізу та криміналістики, використовувати спеціалізоване програмне забезпечення для оцінки обстановки, прийняття рішень та оцінки ефективності застосування підрозділів.	МК1.1; МК2.1; МК3.2; МК4.3.
СК-15	Здатність здійснювати водіння базових машин підрозділу, організувати підготовку озброєння та техніки до застосування і технічне обслуговування з використанням інженерних знань та дотриманням вимог єдиної системи конструкторської документації	МК2.4; МК3.2; МК4.3.
СКс-16	Здатність організувати технічно правильну експлуатацію автобронетанкової, інженерної техніки та технічних засобів охорони кордону Держприкордонслужби і підтримувати їх у постійній готовності для використання за призначенням, здійснювати контроль за експлуатацією та ремонтом	МК1.1; МК2.4; МК3.2; МК4.3
СКс-17	Здатність використовувати автобронетанкову, інженерну техніку та технічні засоби охорони кордону, які є на озброєнні в органі (підрозділі) Держприкордонслужби, знати їх конструкцію, порядок і правила їх експлуатації, ремонту й евакуації	МК1.1; МК2.1; МК3.2; МК4.3
СКс-18	Здатність вести кількісний та якісний облік, обліково-звітну документацію з експлуатації та ремонту, планувати і здійснювати заходи з організації експлуатації, списання автобронетанкової та інженерної техніки Держприкордонслужби, виробничого обладнання і майна	МК1.1; МК2.4; МК4.3
СКс-19	Здатність організувати забезпечення органу Держприкордонслужби автобронетанковою, інженерною технікою та інженерними технічними засобами охорони кордону, майном, готувати документи на витребування коштів для утримання техніки і технічних засобів та контролювати їх витрати	МК1.1; МК2.1; МК3.2; МК4.3

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА КОНТРОЛЬ РІВНЯ ЇХ ДОСЯГНЕННЯ КУРСАНТАМИ

Шифр	Компетентність	Методи навчання	Оцінювання
Програмні результати навчання зі спеціальності			
ПРН-21	Упевнено застосовувати штатне озброєння підрозділу; інформаційні системи, інформаційні технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), спеціальне програмне забезпечення для розв'язування фахово-орієнтованих задач, у тому числі з використанням математичних методів; проводити процедури, пов'язані з перевіркою, обслуговуванням, ремонтом і застосуванням засобів зв'язку, технічних засобів охорони кордону та транспортних засобів в обсязі інструкції з експлуатації.	МН1.1;МН1.2; МН1.3; МН1.5; МН2.2; МН2.3, МН3.2. МН3.3.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК3.2; МК4.3.
Програмні результати навчання зі спеціалізації			
ПРНс-26	Організувати заходи автотехнічного та інженерного забезпечення органу охорони державного кордону, щодо укомплектування автобронетанковою, інженерною технікою та інженерними технічними засобами охорони кордону, майном, щодо дотримання вимог з питань організації їх експлуатації, ремонту та евакуації	МН1.1;МН1.2; МН1.3;; МН2.3, МН3.2. МН3.3.	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК3.2; МК4.3
ПРНс-27	Організувати внутрішню службу в парках ООДК, підготовку персоналу з питань проведення відновлення, обслуговування та евакуації техніки, здійснювати підготовку водіїв ООДК	МН1.1;МН1.2; МН1.3; МН1.5; МН2.2; МН3.2, МН3.3	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК3.2; МК4.3
ПРНс-28	Забезпечувати постійну готовність парку автобронетанкової та інженерної техніки, інженерних технічних засобів охорони кордону до використання за призначенням	МН1.1;МН1.2; МН1.3; МН1.5; МН2.2; МН3.2, МН3.3	МК1.1; МК2.1; МК2.4; МК3.2; МК4.3.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ 4 курс (8 семестр)

Запланована кількість аудиторного навантаження – 40 годин

№ теми	Найменування тем	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин									Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9				
1	Організація експертизи дорожньо-транспортних пригод	2	Л2										01	1/1 Л (2);	2
2	Здійснення експертизи дорожньо-транспортних пригод	2	Л2										01	2/1 Л (2);	2
3	Розрахунки руху автомобіля	6	Л2	Гз4									01	3/1 Л(2); 3/2 Гз (4);	6
4	Особливості наїзду автомобіля на пішохода	2	Л2										02	4/1 Л(2);	2
5	Методика аналізу наїзду автомобіля на пішохода в умовах необмеженої і обмеженої видимості	6	Л2	Гз 4									02	5/1 Л(2); 5/2 Гз(4);	6
6	Методика аналізу наїзду автомобіля на пішохода, велосипедиста і мотоцикліста в умовах обмеженої оглядовості	6	Л2	Гз4									02	6/1 Л(2); 6/2 Гз(4);	6
7	Методика аналізу маневру автомобіля												03		
8	Методика аналізу зіткнення автомобілів	2	Л2										03	8/1 Л(2);	2
9	Експертне дослідження транспортних засобів	8	Л2	Гз6									03	9/1 Л(2); 9/2 Гз(6);	8
10	Новітні технології дослідження обставин ДТП	2	Л2										04	10/1 Л(2);	2
	Диференційований залік	4	Дз4										04	Дз4	4
	Всього	40											Всього		40

Умовні позначення:

Лекція – Л, Групове заняття – Гз, Диференційований залік – Дз, Заняття, що обов'язкове для оцінювання - Гз4

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
4 курс					
8 семестр					
			10 (2)	Організація експертизи дорожньо-транспортних пригод	
1		Лекція	2	Організація експертизи дорожньо-транспортних пригод 1. Поняття про дорожньо-транспортну пригоду. 2. Організація судової експертизи в Україні. 3. Права і обов'язки судового експерта. 4. Мета і завдання судової автотехнічної експертизи. 5. Компетенція експерта автотехніка.	[2.1] ст.3-14.
		Самостійна робота	8	Сучасне законодавче забезпечення щодо організації експертизи ДТП. 1. Нормативно-правові акти щодо організації експертизи ДТП 2. Судова експертиза, об'єкт та суб'єкти дослідження.	[2.1] ст.3-14.
2			10 (2)	Здійснення експертизи дорожньо-транспортних пригод	
	1	Лекція	2	Здійснення експертизи дорожньо-транспортних пригод 1. Вихідні матеріали для експертизи. 2. Етапи експертизи. 3. Висновок експерта авто техніка. 4. Службове розслідування дорожньо-транспортної пригоди.	[2.1] ст.14-19, [2.2] ст. 25-42.

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
	1	Самостійна робота	8	Документальне забезпечення супроводу експертизи дорожньо-транспортних пригод 1. Документальне забезпечення, матеріали для експертизи ДТП. 2. Етапи проведення експертизи.	[1.1] ст..1-28, [2.1] ст.14-19, [2.2] ст. 25-42.
			6 (6)	Розрахунки руху автомобіля	
	1	Лекція	2	Розрахунки руху автомобіля 1. Аналіз параметрів гальмування. 2. Визначення сталого уповільнення автомобіля. 3. Розрахунки зупиночного шляху автомобіля. 4. Визначення швидкості автомобіля перед гальмуванням. 5. Особливості гальмування при змінному коефіцієнті зчеплення.	[1.1] ст.. 1-28, [2.1] ст.20-36, [2.2] ст.43-72,
3	2	Групове заняття	4	Розрахунки основних параметрів руху автомобіля. 1. Вихідні дані для розрахунку основних параметрів руху автомобіля 2. Практичне вирішення задач з розрахунку основних параметрів руху автомобіля	[2.1] ст. 20-36
4			22 (2)	Особливості наїзду автомобіля на пішохода	
	1	Лекція	2	Особливості наїзду автомобіля на пішохода 1. Параметри руху пішохода. 2. Характерні особливості наїзду автомобіля на пішохода. 3. Визначення моменту виникнення небезпечної обстановки. 4. Поняття про безпечні швидкості автомобіля і пішохода.	[2.2] ст.73-86.

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
		Індивідуальна робота (реферат)	20	Виконання реферату за заданою тематикою	[2.1], [2.2], [2.3]
5			14 (6)	Методика аналізу наїзду автомобіля на пішохода в умовах необмеженої і обмеженої видимості	
	1	Лекція	2	Методика аналізу наїзду автомобіля на пішохода в умовах необмеженої і обмеженої видимості 1. Аналіз механізму наїзду на пішохода при необмеженій видимості і оглядовості. 2. Дослідження наїзду на пішохода при обмеженій видимості.	[2.1] ст.43-56, [2.2] ст. 87-112 [3.1] ст.20-30.
		Самостійна робота	8	Поняття про обмежену та необмежену видимість. 1. Характеристика руху транспортного засобу в умовах обмеженої видимості. 2. Характеристика руху транспортного засобу в умовах необмеженої видимості.	[2.1] ст.43-56, [2.2] ст. 87-112
	2	Групове заняття	4	Дослідження наїзду автомобіля на пішохода в умовах необмеженої видимості і оглядовості. 1. Вихідні дані для дослідження наїзду автомобіля на пішохода в умовах необмеженої видимості і оглядовості 2. Практичне вирішення задач з розрахунку основних параметрів наїзду автомобіля на пішохода в умовах необмеженої видимості і оглядовості.	[2.1] ст. 43-52.
6			14 (6)	Методика аналізу наїзду автомобіля на пішохода, велосипедиста і мотоцикліста в умовах обмеженої оглядовості	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
	1	Лекція	2	<p>Методика аналізу наїзду автомобіля на пішохода, велосипедиста і мотоцикліста в умовах обмеженої оглядовості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методика розрахунку механізму наїзду на пішохода при обмеженій оглядовості в режимі гальмування автомобіля. 2. Наїзд на пішохода при рівномірному русі автомобіля в умовах обмеженої оглядовості. Можливість запобігти наїзду на пішохода. 3. Наїзд на велосипедиста або мотоцикліста. 	[2.1] ст.56-94, [2.2] ст. 112-151.
		Самостійна робота	8	<p>Вплив обмеженої видимості наїзду автомобіля на учасників дорожнього руху.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наїзд на пішохода 2. Можливість запобігти наїзду на пішохода. 3. Наїзд на велосипедиста або мотоцикліста. 	[2.1] ст.56-94, [2.2] ст. 112-151.
	2	Групове заняття	4	<p>Дослідження наїзду на пішохода при обмеженій оглядовості в режимі гальмування автомобіля.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вихідні дані для дослідження наїзду на пішохода при обмеженій оглядовості в режимі гальмування автомобіля 2. Практичне вирішення задач з розрахунку основних параметрів наїзду на пішохода при обмеженій оглядовості в режимі гальмування автомобіля 	[2.1] ст. 56-71.
7			12	Методика аналізу маневру автомобіля	

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
	1	Самостійна робота	4	<p align="center">Методика аналізу маневру автомобіля</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття «небезпека» і «перешкода для руху». 2. Види маневрів. 3. Розрахунок маневру автомобіля. 4. Можливість об'їзду нерухомої перешкоди. 5. Об'їзд рухомої перешкоди. 	[2.1] ст.95-111, [2.2] ст. 152-178
		Самостійна робота	4	<p align="center">Маневр автомобіля.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив швидкості руху на маневр автомобіля. 2. Вплив дорожніх умов на маневреність автомобіля 	[2.1] ст.95-111, [2.2] ст. 152-178
	1	Індивідуальна робота	4	<p align="center">Аналіз маневру автомобіля.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вихідні дані для дослідження аналізу маневру автомобіля. 2. Практичне вирішення задач з розрахунку аналізу маневру автомобіля. 	[2.1] ст. 95-111
8			14 (2)	Методика аналізу зіткнення автомобілів	
	1	Лекція	2	<p align="center">Методика аналізу зіткнення автомобілів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні положення теорії удару. 2. Характеристика удару при зіткненні. 3. Визначення швидкості автомобіля в процесі зіткнення 	[2.1] ст.112-122, [2.2] ст. 179-213

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
		Самостійна робота	6	ДТП, їх характеристика та аналіз 1. Статистичні дані щодо ДТП в Україні 2. Види зіткнень автомобілів 3. Вплив швидкості руху на характер пошкодження автомобіля.	[2.1] ст.112-122, [2.2] ст. 179-213
	2	Індивідуальна робота	6	Аналіз зіткнення автомобілів. 1. Вихідні дані для дослідження аналізу зіткнення автомобілів 2. Практичне вирішення задач з розрахунку основних параметрів аналізу зіткнення автомобілів.	[2.1] ст. 112-122.
9			12 (8)	Експертне дослідження транспортних засобів	
	1	лекція	2	Експертне дослідження транспортних засобів 1. Загальні положення. 2. Експертиза технічного стану.	[2.1] ст.123-137, [2.2] ст. 230-239
		Самостійна робота	4	Дослідження транспортних засобів на характер пошкоджень 1. Аналіз характеру пошкоджень автомобілів 2. Способи визначення пошкоджень автомобіля	[2.1] ст.123-137, [2.2] с. 230-239

№ теми	№ заняття	Види навчальних занять, завдань	Кількість годин	Найменування теми і навчальні питання	Література
1	2	3	4	5	6
	2	Групове заняття	6	Дослідження технічного стану транспортних засобів. 1. Вихідні дані для дослідження технічного стану транспортних засобів. 2. Практичне вирішення задач з розрахунку технічного стану транспортних засобів.	[2.1] ст. 123-137 [3.1] ст. 38-62
10			2 (2)	Новітні технології дослідження обставин ДТП	
	1	Лекція	2	Аналіз гальмівних властивостей автомобіля та параметри гальмування мото-велотехніки. 1. Вплив сучасної антиблокувальної системи на ефективність гальмування легкового автомобіля 2. Особливості розрахунку параметрів ефективності гальмування велосипеда, мопеда, мотоцикла	[2.3] ст. 68-86
Диференційований залік			4		Матеріали диференційованого заліку
Разом за 8 семестр			120		
Разом за 4 курс			120		
Усього за дисципліну			120		

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Нормативно-правові акти

1.1. ДСТУ 3649:2010 Колісні транспортні засоби. Вимоги щодо безпечності технічного стану та методи контролювання. – На заміну ДСТУ 3649-97; чинний від 2010-12-28. – К.: Держспоживстандарт України, 2011. – 28 с.

2. Базова

2.1. Туренко А. Н., Клименко В. И., Сараев А. В. Автотехническая экспертиза: Учебное пособие. – Харьков: ХНАДУ, 2007. – 156 с.

2.2. Иларионов В. А. Экспертиза дорожно-транспортных происшествий: Учебник для вузов.- М.: Транспорт, 1989.- 255 с.: ил.

2.3. Туренко А.М. Автотехнічна експертиза. Дослідження обставин ДТП. Підручник для вищих навчальних закладів. – Х.: ХНАДУ, 2012. – 320 с.

3. Допоміжна

3.1. Технічне обслуговування і ремонт автомобілів: Технологія: Підручник./ Лудченко О.А. — К.: Вища шк., 2008. — 527 ст.

3.2. Будова й експлуатація автомобілів. Підручник. / Кисликов В.Ф., Луцик В.В. К.; Видавництво «Либідь», 2009. – 400 ст.

4. Інформаційні ресурси в інтернеті (інтранеті)

1. <https://www.twirpx.com/>

2. <https://ndekc.kh.ua/files/books/Doslidjennya%20obstavin%20DTP.pdf>.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточне рубіжне та підсумкове оцінювання здійснюється відповідно до положення https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozh-otsinka-2020-_12.01.-.pdf.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

Середовище в аудиторії є творчим, відкритим до конструктивної критики.

Загальну оцінку за аудиторну, самостійну (індивідуальну) роботу необхідно вираховувати як середньоарифметичну з поточних оцінок, шляхом ділення суми оцінок (5,4,3,2), на кількість оцінок отриманих протягом модуля (семестру, періоду вивчення дисципліни), яка визначена робочою програмою навчальної дисципліни. Для розрахунку, кількість поточних оцінок повинна бути не менше чотирьох, для заочної форми навчання – не менше двох.

Середньоарифметична оцінка з поточних оцінок складається з оцінок за аудиторну, індивідуальну роботу та проставляється окремою графою в журналі обліку навчальних занять з округленням до 0,01 після останнього заняття з дисципліни, семестру.

Поточний контроль.

До оцінок за аудиторну роботу відносяться оцінки за заняття, під час яких здійснювалось обов'язкове оцінювання та оцінки, одержані на інших заняттях. За матеріалами пропущених занять, під час яких здійснювалось обов'язкове оцінювання, курсант зобов'язаний відвідувати до модульного контролю. За кожне пропущене заняття або відсутність оцінки на занятті, під час якого здійснювалось обов'язкове оцінювання, при обчисленні середньоарифметичної оцінки з поточних оцінок рахується «0» балів.

Індивідуальні завдання оцінюються «зараховано» чи «не зараховано». Виконання звітів про самостійне вивчення визначеного робочою програмою навчальної дисципліни матеріалу оцінюється «зараховано» чи «не зараховано». Робота зараховується, якщо в звіті є основні поняття та положення, структура відповідає змісту матеріалу, сформовано висновки

Підсумковий контроль.

Сумарна кількість балів за дисципліну є сумою від середньоарифметичної поточної оцінки, помноженої на ваговий коефіцієнт 0,8, та оцінки за семестровий контроль, помноженої на 0,2. У відповідності до набраної сумарної кількості балів, оцінка за дисципліну визначається за національною шкалою, шкалою ЄКТС і 100-бальною шкалою за допомогою «Таблиці відповідності шкал оцінювання» (таблиця 1) та «Шкали переведення національної системи і системи ЄКТС в 100-бальну систему», наведеної в додатку 2 «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького».

Курсант, який отримав середньоарифметичну оцінку з поточних оцінок за аудиторну роботу менше 2,0, не відвідував за контрольні, лабораторні роботи та визначений робочою програмою навчальної дисципліни вид індивідуальної роботи до модульного контролю не допускається. Він вважається таким, що не виконав вимоги робочої

програми навчальної дисципліни і йому виставляється оцінка за модуль «незадовільно» за національною шкалою, 35 балів за 100 бальною шкалою і FX за шкалою ЄКТС.

Курсант допускається до семестрового контролю (диференційованого заліку), якщо він склав всі модулі, виконав всі види завдань, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.

Курсанта можна звільнити від складання семестрового контролю, при цьому звільнення здійснюється на підставі вимог «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького».

Загальна оцінка семестрового контролю (диференційований залік) є сумою від середньоарифметичної суми балів загальних балів помноженої на ваговий коефіцієнт 0,8 та оцінки за семестровий диференційований залік помноженої на 0,2.

При розрахунку середньоарифметичної оцінки з поточних оцінок за кожне пропущене заняття, під час якого здійснювалось обов'язкове оцінювання, виставляється «0» балів. Якщо курсант за відповіді на семестровому контролі отримує оцінку «незадовільно», засвоєння дисципліни йому не зараховується і у відомості обліку успішності виставляється оцінка «незадовільно» за національною шкалою, 50 балів за 100-бальною шкалою і FX – за шкалою ЄКТС.

Курсант, що одержав одну або дві незадовільні оцінки за результатами семестрового контролю, без поважних причин не з'явився на семестровий диференційований залік, допускається до ліквідації академічної заборгованості після завершення екзаменаційної сесії. Не пізніше наступного дня, після завершення екзаменаційної сесії, начальник навчального відділу відпрацьовує графік ліквідації академічної заборгованості і представляє на затвердження заступнику ректора академії (проректору) з навчальної роботи. При відпрацюванні графіку ліквідації академічної заборгованості для підготовки до складання диференційованого заліку, курсанту виділяється один день на підготовку і один день на здачу. Повторне складання одного й того ж семестрового диференційованого заліку допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: перший раз викладачу за рішенням начальника кафедри; другий раз – комісії, яка створюється рішенням заступника ректора академії (проректором) з навчальної роботи.

У разі отримання курсантом незадовільної оцінки під час другого повторного складання семестрового диференційованого заліку комісії або отримання більше двох незадовільних оцінок під час екзаменаційної сесії, питання про їх подальше навчання розглядається на засіданні Вченої ради факультету та академії.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється встановленим порядком.

Семестровий контроль оцінюється за національною шкалою, 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до «Шкали переведення національної системи і системи ЄКТС в 100-бальну систему» наведеної в додатку 2 та «Таблиці відповідності шкал оцінювання»

**Шкала
переведення національної системи і системи ЄКТС в
100-бальну систему**

Сума кількості балів	Традиційна оцінка	Бал за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Сума кількості балів	Традиційна оцінка	Бал за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Сума кількості балів	Традиційна оцінка	Бал за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС	Сума кількості балів	Традиційна оцінка	Бал за 100-бальною шкалою	Оцінка ЄКТС
5,00	5	100	A	4,50	4	89	B	4,00	4	81	C	3,50	3	74	D
4,95-4,99	5	99	A	4,43-4,49	4	88	B	3,90-3,99	4	80	C	3,43-3,49	3	73	D
4,90-4,94	5	98	A	4,36-4,42	4	87	B	3,84-3,89	4	79	C	3,36-3,42	3	72	D
4,85-4,89	5	97	A	4,29-4,35	4	86	B	3,76-3,83	4	78	C	3,29-3,35	3	71	D
4,80-4,84	5	96	A	4,22-4,28	4	85	B	3,67-3,75	4	77	C	3,22-3,28	3	70	D
4,75-4,79	5	95	A	4,15-4,21	4	84	B	3,59-3,66	4	76	C	3,15-3,21	3	69	D
4,70-4,74	5	94	A	4,08-4,14	4	83	B	3,51-3,58	4	75	C	3,07-3,14	3	68	D
4,65-4,69	5	93	A	4,01-4,07	4	82	B					3,01-3,06	3	67	D
4,60-4,64	5	92	A												
4,55-4,59	5	91	A												
4,51-4,54	5	90	A												

Для визначення кількості балів за шкалою ЄКТС та 100-бальною шкалою у випадку, коли курсант має сумарну кількість балів 2,59 і менше, використовується додаток 2 «Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України ім. Б. Хмельницького»

Дотримання академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Дотримання академічної доброчесності науково-педагогічним складом передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати досліджень та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу)

діяльність;

• контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

• самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

За порушення академічної доброчесності учасники освітнього процесу закладу вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності.

Нормативно-правове забезпечення: <https://nadpsu.edu.ua/osvita/normatyvno-pravove-zabezpechennia/>.

Додаток А
Методи навчання та методи контролю навчальних досягнень

Шифр	Метод навчання
1. Традиційні методи навчання	
МН.1.1.	Усне викладення навчального матеріалу (розповідь, пояснення, лекція)
МН.1.2.	Обговорення матеріалу, що вивчається (бесіда, дискусія, брифінг, диспут)
МН.1.3.	Наочні методи (ілюстрація, демонстрація)
МН.1.4.	Практичні методи (лабораторна робота, практична робота, пробні вправи, творчі вправи, усні вправи, практичні вправи, графічні вправи, технічні вправи)
МН.1.5.	Методи самостійного та індивідуального навчання (рецептивний, репродуктивний, евристичний, дослідницький)
2. Активні методи навчання	
МН.2.1.	Ігрові (професійні ігри, професійний тренінг)
МН.2.2.	Неігрові (аналіз конкретної ситуації, круглий стіл, навчання через науково-дослідну роботу)
МН.2.3.	Неімітаційні (групова дискусія, індивідуальні практикуми, метод «ХОБО», активні види лекційних і семінарських занять)
3. Інтерактивні методи навчання	
МН.3.1.	Інтерактивні методи в малих групах
МН.3.2.	Інтерактивні методи в великих групах
МН.3.3.	Інтерактивні методи під час самостійної роботи

Шифр	Метод контролю навчальних досягнень
1. Попередній контроль	
МК 1.1	Вибірковий усний
МК 1.2	Фронтальний письмовий
МК 1.3	Фронтальний тестовий
МК 1.4	Фронтальний проблемний
МК 1.5	Виконання нормативу
МК 1.6	Виконання вправи
2. Поточний контроль	
МК 2.1	Вибірковий усний
МК 2.2	Колоквіум
МК 2.3	Контрольна робота
МК 2.4	Тестування
МК 2.5	Захист звіту з лабораторної роботи
МК 2.6	Захист звіту з практичної роботи
МК 2.7	Індивідуальна розрахункова робота
МК 2.8	Реферат
МК 2.9	Виконання нормативу
МК 2.10	Виконання вправи
3. Рубіжний контроль	
МК 3.1	Фронтальний письмовий
МК 3.2	Фронтальний тестовий
МК 3.3	Фронтальний проблемний
МК 3.4	Виконання нормативу
МК 3.5	Виконання вправи
4. Підсумковий контроль	
МК 4.1	Усний
МК 4.2	Письмовий
МК 4.3	Тестовий
МК 4.4	Проблемний
МК 4.5	Практичний

